

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoCsp/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119257904
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6119257904.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šabla a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zast.: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX D. D., adresa na doručovanie C. XX, XXX XX D. D., v konaní o zaplatenie 7 632,75 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 18Csp/42/2020 – 344 zo dňa 22. novembra 2022 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku o zamietnutí žaloby a v závislom III. výroku o nároku na náhradu trov konania **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 (ďalej aj „banka“) sa žalobou pôvodne domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7 632,75 € titulom zosplatneného nezaplateného spotrebiteľského úveru, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 9 637,04 € od 09.06.2016 do 29.06.2016, zo sumy 9 428,90 € od 30.06.2016 do 26.07.2016, zo sumy 9 221,07 € od 27.07.2016 do 26.08.2016, zo sumy 9 010,92 € od 27.08.2016 do 26.10.2016, zo sumy 8 799,47 € od 27.10.2016 do 25.11.2016, zo sumy 8 589,46 € od 26.11.2016 do 19.12.2016, zo sumy 8 583,69 € od 20.12.2016 do 25.01.2017, zo sumy 8 575,55 € od 26.01.2017 do 24.02.2017, zo sumy 8 568,57 € od 25.02.2017 do 27.03.2017, zo sumy 8 337,62 € od 28.03.2017 do 18.04.2017, zo sumy 8 335,13 € od 19.04.2017 do 26.04.2017, zo sumy 8 334,16 € od 27.04.2017 do 24.05.2017, zo sumy 8 103,95 € od 25.05.2017 do 26.06.2017, zo sumy 7 864,33 € od 27.06.2017 do 25.07.2017, zo sumy 7 861,32 € od 26.07.2017 do 23.08.2017, zo sumy 7 632,93 € od 24.08.2017 do 25.09.2017, zo sumy 7 394,94 € od 26.09.2017 do 24.10.2017, zo sumy 7 150,99 € od 25.10.2017 do 27.11.2017, zo sumy 6 915,62 € od 28.11.2017 do 26.02.2018, zo sumy 6 648,55 € od 27.02.2018 do 23.03.2018, zo sumy 6 387,51 € od 24.03.2018 do 23.11.2018, zo sumy 6 119,38 € od 24.11.2018 do zaplatenia.

2. V poradí prvým rozsudkom vydaným v tomto spore č. k. 18Csp/42/2020 – 230 zo dňa 14.10.2021 súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 2 165,- € zastavil (I. výrok); žalobu (v časti zostávajúcej po čiastočnom zastavení konania) zamietol (II. výrok) a nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi (III. výrok).

3. Proti II. výroku predmetného rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby podal včas odvolanie žalobca. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoCsp/4/2022 – 285 zo dňa 27.07.2022

bol rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 18Csp/42/2020 – 230 zo dňa 14.10.2021 v jeho II. výroku o zamietnutí žaloby a v závislom III. výroku o nepriznaní nároku žalovanému na náhradu trov konania voči žalobcovi zrušený a vec v tomto rozsahu vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V I. výroku o čiastočnom zastavení konania nadobudol v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť.

4. Odvolaním napadnutým v poradí druhým rozsudkom vydaným v tomto spore č. k. 18Csp/42/2020 – 344 zo dňa 22.11.2022 súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie sumy 2 015,- € zastavil (I. výrok); žalobu opätovne (v časti zostávajúcej po čiastočných zastaveniach konania) zamietol (II. výrok) a nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a predchádzajúceho odvolacieho konania voči žalobcovi (III. výrok).

5. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že konanie čiastočne zastavil v rozsahu ďalšieho čiastočného späťvzatia žaloby v priebehu konania po vydaní v poradí prvého rozsudku v tomto spore v zmysle § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C. s. p.“) v spojení s § 146 ods. 1 C. s. p.

6. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že banka a žalovaný uzavreli dňa 20.05.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej banka poskytla žalovanému úver vo výške 10 000,- €, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 108 mesačných splátkach po 173,10 €, so splatnosťou každej splátky k 10. dňu v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná 10.06.2015, pri fixnej ročnej úrokovej sadzbe 13,90%, RPMN 14,90%, priemernej hodnote RPMN 11,53%. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť činila 17 460,55 € a termín konečnej splatnosti úveru bol určený na 10.05.2024. Zároveň bol dojednaný základný súbor poistenia s tým, že náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver činili 10,10 Eur. Výzvou – upozornením banky zo dňa 13.05.2016 odoslaným toho istého dňa žalovanému na poštovú prepravu (o čom svedčí podací hárok) bol žalovaný písomne upozornený na to, že sa dostal do omeškania s platením úveru viac ako 3 mesiace, jeho splatný dlh činí 697,73 € a na možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru zo strany banky v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „O.z.“), ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy.

7. Listom zo dňa 08.06.2016, odoslaným žalovanému na poštovú prepravu dňa 09.06.2016 (o čom taktiež svedčí podací hárok) banka vyhlásila predčasnú splatnosť úveru.

8. Z aktuálneho stavu úveru vyhotoveného ku dňu 01.03.2019, ako aj z výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že banka poskytla žalovanému úver v sume 10 000,- € a žalovaný uhradil titulom splátok na poskytnutý úver v období od 10.06.2015 do 23.11.2018 celkovo sumu 4 939,17 €. Z aktuálneho stavu úveru ďalej vyplýva, že žalovaný bol v čase vyhotovenia upozornenia (13.05.2016), ako aj v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru (08.06.2016) v omeškaní viac ako tri mesiace so splátkou splatnou dňa 10.02.2016. Podľa aktuálneho stavu úveru banka zosplatnila úver ku dňu 08.06.2016.

9. Zmluvou uzatvorenou dňa 06.05.2019, t.j. v priebehu súdneho konania postúpila (mala postúpiť) banka na žalobcu pohľadávku z nezaplateného úveru s príslušenstvom. Uznesením č. k. 18Csp/42/2020 – 164 zo dňa 24.05.2021 súd prvej inštancie pripustil zmenu subjektu na strane žalobcu z banky na súčasného žalobcu - EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803.

10. Na základe takto vykonaného dokazovania a s poukazom na ust. § 45 ods. 1, § 52, § 53 ods. 1 a 9, § 565, § 54a, § 101, § 103, § 112, § 121 ods. 3, § 524 ods. 1 a 2 O. z., § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 17 ods. 1, § 25i ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení („ďalej aj zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „zákon č. 483/2001 Z.z.“), § 273 ods. 1 a § 497 Obchodného zákonníka v platnom znení dospel súd prvej inštancie k nasledovným záverom:

11. V prvom rade súd prvej inštancie (aj na základe právneho názoru vysloveného odvolacím súdom v uznesení, ktorým zrušil v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie v tomto spore) ex offio s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010 skúmal aktívnu vecnú

legitimáciu žalobcu v tomto spore a dospel k záveru o jej nedostatku, resp. nepreukázaní. Mal za to, že predpoklady vyžadované ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. (banka môže postúpiť pohľadávku voči klientovi i bez súhlasu klienta aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak je klient (dlžník) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky), § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. (postúpiť možno len takú pohľadávku, ktorá je po konečnom termíne splatnosti alebo ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru) v spojení s § 53 ods. 9 O.z. (možnosť využitia práva na zosplatnenie úveru po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a po upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) a § 565 O.z. (právo veriteľa zosplatniť pohľadávku pre nesplnenie niektorej splátky včas pri dojednaní tohto práva, resp. jeho určenie rozhodnutím najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) musia byť splnené už v čase postúpenia pohľadávky, z ktorého žalobca vyvodzuje svoju aktívnu vecnú legitimáciu v spore, t.j. že mu pohľadávka s príslušenstvom patrí, nesplnenie čo aj len jednej z nich spôsobuje absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky.

12. Súd prvej inštancie uviedol, že zo strany žalobcu, ani banky nebolo preukázané doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 O.z. zo dňa 13.05.2016, ani oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 O.z. zo dňa 08.06.2016 žalovanému, nebolo preukázané, že sa tieto jednostranné právne úkony banky dostali do dispozičnej sféry adresáta – žalovaného, teda, že mal možnosť sa s nimi oboznámiť, preto nedošlo k právne účinnému zosplatneniu úveru. Podacie hárky predložené v konaní to v zmysle záverov rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020, uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 4/2021, nepreukazujú (viď bod 60. a 62. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Preukazujú len to, že uvedené listiny boli odovzdané na poštovú prepravu, nie však, že sa aj dostali do dispozičnej sféry žalovaného. Dôkazy spôsobilé uvedenú skutočnosť preukázať – doručka, či poštou vrátená listová zásielka z adresy žalovaného, neboli žalobcom, resp. bankou v konaní označené ani predložené. V tejto súvislosti súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/191/2021 zo dňa 30. 06. 2022, v zmysle ktorého pre preukázanie doručenia jednostranného právneho úkonu do dispozičnej sféry adresáta postačuje aj vrátená súdna zásielka s poznámkou doručovateľa, že adresát si ju nevyzdvihol v odbernej lehote. Súd prvej inštancie zdôraznil, že skutočnosť, že sa písomnosť dostala do sféry dispozície spotrebiteľa, musí preukázať tá strana sporu, ktorá z doručenia písomnosti pre seba vyvodzuje priaznivý následok, teda žalobca.

13. Dôkaz navrhnutý žalobcom až na pojednávaní konanom dňa 22.11.2022 - dopyt na Slovenskú poštu, pokiaľ súd nemá z doteraz žalobcom doložených dôkazov dostatočne preukázané doručenie výzvy pred zosplatnením úveru, súd prvej inštancie nepripustil s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania, pretože mal za to, že žalobca mal vytvorený dostatočný procesný priestor na preukázanie žalobou uplatňovaného nároku, takýto dôkaz mohol navrhnuť vykonať skôr, ak by konal starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania vzhľadom na to, že mu bolo prostredníctvom jeho právneho zástupcu dňa 31.08.2022 doručené zrušujúce uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoCsp/4/2022 - 285 zo dňa 27.07.2022, v ktorom odvolací súd okrem iného presne vymedzil, aké dokazovanie má súd prvej inštancie v ďalšom konaní vykonať, a to aj spolu s výzvou súdu prvej inštancie, aby predložil dôkazy, ktoré sa z hľadiska dovtedajších právnych záverov súdu prvej inštancie nejavili významnými, ak to považuje za potrebné s upozornením, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť (§ 153 ods. 1, 2 CSP). Vykonanie žalobcom navrhnutého dôkazu by vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania a vykonanie ďalších úkonov súdu, čo by viedlo k ďalšiemu predlžovaniu konania, pričom v zmysle § 157 ods. 1 C. s. p. má súd rozhodnúť spravdla na jedinom pojednávaní, s prihliadnutím na povahu konania. Súd prvej inštancie bol podporne názoru, že ani vykonanie takého dôkazu by samo o sebe bez ďalšieho neznamenovalo priaznivejšie rozhodnutie v prospech žalobcu, keďže súd prvej inštancie nemal preukázané okrem doručenia výzvy pred zosplatnením úveru zo dňa 13.05.2016 ani doručenie výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 08.06.2016.

14. K otázke doručenia uvedených listín súd prvej inštancie s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoCsp/2/2022 zo dňa 24.02.2017 ešte dodal, že účinky zosplatnenia úveru nie je možné priznať ani samotnému doručeniu žaloby, nakoľko doručeniu žaloby nepredchádzali úkony veriteľa v zmysle § 53 ods. 9 O.z.

15. Súd prvej inštancie osobitne poukázal na záver rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020, uverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 4/2021, že dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje v určitý deň bez ďalšieho za doručení len na základe jej odoslania, preto ustanovenie bodu 4.3.6 všeobecných obchodných podmienok banky o doručovaní poštovou zásielkou, v zmysle ktorého sa dokumenty považujú za doručené desiaty deň po ich odoslaní, považoval za neplatné v zmysle § 39 O.z. pre jeho rozpor so zákonom – ustanovením § 45 ods. 1 O.z.

16. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky neboli splnené všetky zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky s príslušenstvom, ktorá je predmetom tohto konania z banky na terajšieho žalobcu, nakoľko pohľadávka nebola v tom čase v celosti splatná. Zmluva o postúpení pohľadávky je tak pre jej rozpor so zákonom absolútne neplatná, nenastali tak právne účinky tohto právneho úkonu spočívajúce v postúpení pohľadávky s príslušenstvom z banky na terajšieho žalobcu. Dodal, že nedostatok aktívnej vecnej legitimácie postačuje pre zamietnutie žaloby, preto sa už ďalšími tvrdeniami sporových strán nebolo potrebné zaoberať.

17. Preto len pre úplnosť a podporne (keby bola v konaní preukázaná aktívna vecná legitimácia žalobcu) mal súd prvej inštancie za to, že pohľadávka s príslušenstvom je premlčaná. Premlčanie vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere skúmal ex offa (bez námietky premlčania zo strany žalovaného spotrebiteľa).

18. Mal za to, že práve splátka splatná dňa 10.02.2016 bola splátkou, pre nezaplatenie ktorej vyhlásila banka predčasnú splatnosť úveru, pretože ohľadne tejto splátky boli splnené podmienky ust. § 53 ods. 9 a § 565 O.z. Trojročná premlčacia doba v zmysle § 101 O. z. preto začala v zmysle § 103 O. z. plynúť od splatnosti tejto splátky a uplynula dňom 10.02.2019. Banka podala žalobu na súd dňa 26.03.2019, t.j. po uplynutí premlčacej doby. Dodal, že príslušenstvo pohľadávky, ktorým sú v zmysle § 121 ods. 3 O.z. zmluvné úroky, poplatky a úroky z omeškania, ako vedľajší (akcesorický) záväzok znáša osud hlavného záväzkového právneho vzťahu, preto sa premlčanie vzťahuje aj na príslušenstvo pohľadávky. Súd prvej inštancie preto podporne aj z dôvodu premlčania žalovanej pohľadávky s príslušenstvom považoval žalobu za nedôvodnú.

19. Argumentáciu žalobcu, že v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 08.06.2016, bolo právo banky uplatnené v súlade s ust. § 565 O. z. iba vtedy, ak bolo uplatnené pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 10.05.2016 a vtedy bolo súčasne uplatnené aj v súlade s ust. § 53 ods. 9 O.z., t.j. po omeškaní spotrebiteľa s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a teda, že premlčacia doba začala v súlade s ust. § 103 O. z. plynúť od splátky splatnej dňa 10.05.2016 a uplynula by až dňa 10.05.2019, súd prvej inštancie nepovažoval za správnu, pretože dňa 08.06.2016 nebol žalovaný v omeškaní so splátkou splatnou dňa 10.05.2016 ani len jeden mesiac, neboli preto ohľadne nej splnené podmienky ust. § 53 ods. 9 O.z. na uplatnenie práva podľa § 565 O.z. Na podporu svojho výkladu ust. § 53 ods. 9 O. z. a § 565 O.z. súd prvej inštancie poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov SR.

20. O nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a odvolacieho konania (vedeného na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17CoCsp/4/2022) rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C. s. p. vzhľadom na plný úspech žalovaného v konaní. Zdôraznil, že nepovažuje za čiastočný úspech žalobcu čiastočné plnenia žalovaného počas súdneho konania v jeho prospech z dôvodu, že žalovaný ich zaplatil subjektu, ktorý v dôsledku neplatnosti postúpenia pohľadávky je bez legitimácie prijať predmetné plnenie. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17CoCsp/28/2022 zo dňa 28.09.2022. Súd prvej inštancie však žalovanému nárok na náhradu trov konania s poukazom na čl. 17 základných princípov C. s. p. a uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26. 10. 2016 a sp. zn. 7Cdo/14/2018 z 28. 02. 2018 nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy v konaní nevznikli. Dodal, že o výške trov konania žalovaného preto už nebude rozhodovať samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 C. s. p.

21. Proti II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby a závislému III. výroku o nepriznaní náhrady trov žalobcovi, resp. žalovanému podal včas odvolanie žalobca. Rozhodnutie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v

takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

22. Žalobca v odvolaní poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020, uverejnený v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 4/2021, uznesenia NS SR sp. zn. 5Cdo/129/2010 z 28.01.2011 a sp. zn. 1ObdoV 63/2005 z 30.04.2007, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo/1334/2006 zo dňa 26.04.2007 a odbornú právnickú literatúru, v zmysle záverov ktorých sa spotrebiteľ a veriteľ môžu v spotrebiteľskej zmluve dohodnúť, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa; jednostranný písomný prejav vôle je účinný voči adresátovi v okamihu, resp. dňom ocitnutia sa v jeho dispozičnej sfére a možnosti adresáta oboznámiť sa s jeho obsahom. Možnosťou neprítomnej osoby oboznámiť sa s jej adresovaným právnym úkonom je nielen samotné prevzatie písomného hmotnoprávneho úkonu adresátom, ale aj tie prípady, keď dorúčením listu alebo telegramu obsahujúceho prejav vôle do bytu adresáta či do jeho poštovej schránky, príp. i v hodením oznámenia o uložení takej zásielky do poštovej schránky adresát úkonom nadobudol objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom zásielky. Pritom nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne oboznámil s obsahom právneho úkonu. Stačí, ak mal objektívne príležitosť tak urobiť. Žalobca uviedol, že z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 O.z. vyplýva, že právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením má za účel zabezpečiť spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu nebolo umožnené sa s ním oboznámiť. Subjekt realizujúci právny úkon (odosielateľ) má mať však na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky.

23. Vzhľadom na uvedené žalobca trval na tom, že dostatočným spôsobom preukázal doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 O.z. zo dňa 13.05.2016. Uviedol, že v hodenie oznámenia o uložení tejto zásielky na pošte do poštovej schránky s možnosťou si jej vyzdvihnúť v odbernej lehote (s poukazom na uznesenia NS SR sp.zn. 4Obdo 73/2016 uverejnené v časopise zo Súdnej praxe pod č. 45/2018, príp. uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo 129/2010 uverejnené v systéme ASPI pod č. 27/2011) preukázal priloženým poštovým podacím hárkom a doručenie oznámenia o predčasnom zosplatnení úveru zo dňa 08.06.2016 bolo zdokladované vrátenou poštovou obálkou (inak povedané s pripojenou, avšak nevyplnenou doručenkou, nakoľko žalovaný zásielku neprevzal). Uviedol, že mu nie je zrejmé, z akého dôvodu tieto dôkazy nepovažoval súd prvej inštancie za dostatočné preukázanie doručovania do dispozičnej sféry žalovaného a to o to viac, že v poradí v prvom (hoci zrušenom) rozsudku súdu prvej inštancie tento doručenie predmetným listín považoval za nesporné, pričom do vyhlásenia v poradí druhého napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie sa na tejto nespornej skutočnosti nič nezmenilo. Takéto podľa názoru žalobcu bezdôvodné otočenie právneho názoru zo strany súdu prvej inštancie nemá základ v právnej istote na strane žalobcu a predstavuje porušenie jeho práva na spravodlivý proces najmä z dôvodu, že doručovanie podstatných výziev nespočívalo (výlučne) na nesporných skutkových tvrdeniach, ale bolo aj riadne zdokladované.

24. Žalobca bol názoru, že neexistuje žiaden logický ani právny argument, pre ktorý podací hárok nemá kvalitu dôkazu preukazujúceho doručovanie do dispozičnej sféry adresáta. Súd prvej inštancie taký argument napokon ani len neuvádza. Neobstojí prípadný argument, že bolo povinnosťou postupcu doručovať zásielku doporučene (s doručenkou), nakoľko takáto právna povinnosť postupcovi nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Jedná sa o štandardné doručovanie v súkromnoprávných vzťahoch s tým, že zásielka bola aj skutočne doručená – teda nie len doručovaná do dispozičnej sféry, čo inak plne postačuje pre nástup právnych následkov spojených s doručovaním akejkoľvek písomnosti. Pripojeným podacím hárkom je podľa žalobcu nesporné a riadne preukázané, že banka doručovala výzvu na zmluvne dohodnutú adresu žalovanému, ako aj to, že tento si ju prevzal, napriek tomu, že toto účelovo poprel (preukázateľne uvádzal nepravdu). Doručovanie do dispozičnej sféry žalovaného teda vyplýva priamo z podacieho hárku/vrátenej poštovej obálky.

25. Žalobca mal za to, že žiadny právny predpis jemu, resp. postupcovi neukladá súdom prvej inštancie vymienenú (vymyslenú) povinnosť doručovať písomnosti výlučne skrz doručenkou, resp. skrz vrátenú adresátom neprevzatú zásielku. Podľa názoru žalobcu v prípade pochybnosti o obsahu doručovanej písomnosti by aj v prípade doporučenej zásielky mohol ktokoľvek spochybniť obsah toho, čo bolo

doručované (teda tento argument preto podľa žalobcu neobstojí) a podľa žalobcu viazlo na žalovanom dôkazné bremeno, ak chcel obsah zásielky spochybníť. Z dôvodu jeho pasivity v konaní však k tomu zjavne nedošlo. Žalobca považoval preto požiadavku súdu prvej inštancie a z nej vyplývajúci právny záver za arbitrárne, svojvoľné, bez relevantného zdôvodnenia a tým porušujúce jeho právo na spravodlivý proces. Citujúc pasáže z odôvodnení uznesenia NS SR sp. zn. 2 Sžf 8/2009 zo dňa 06.07.2010: „Je na účastníkovi konania, aby preukázal odoslanie podania súdu, či už podacím lístkom, predložením druhopisu podania s potvrdením podateľne súdu o prevzatí zásielky doručenej osobne, predložením výpisu z elektronickej pošty o odoslaní zásielky alebo predložením telefaxového potvrdenia o bezchybnom odoslaní podania spolu s potvrdením, že podanie bolo odoslané príslušnému súdu s výsledkom doručenia „OK.“, uznesenia NS SR sp. zn. 5Obdo/2/2017 zo dňa 30.01.2018: „Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že pozvánka na zhromaždenie žalovaného - spoločnosti s ručením obmedzeným, bola žalobcovi zaslaná doporučené poštou dňa 22. 5. 2014, o čom svedčí podací lístok pod číslom X., a to na adresu uvedenú v spoločenskej zmluve a zapísanú v obchodnom registri. (...) Dovolací súd sa s názorom dovolateľa nestotožňuje. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je precízne a venuje sa detailne posúdeniu plynutia času a dôsledkom doručovania. Súd zisťoval okrem súladu doručovania pozvánky na adresu spoločníka uvedenú v spoločenskej zmluve aj to, či mal žalobca skutočne možnosť oboznámiť sa s doručovanou zásielkou, t. j. či pošta splnila svoju povinnosť riadne doručovať, keďže sa zásielka spoločnosti vrátila ako nedoručená. Po vyhodnotení, že žalovaný si svoju povinnosť riadne splnil, zásielka sa dostala do sféry dispozície žalobcu, a tento tak mal vytvorenú možnosť zúčastniť sa valného zhromaždenia, žalobu zamietol.“, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 174/09-19 zo dňa 24.06.2009: „Navrhovateľ ústavnému súdu doručil aj kópiu podacieho lístka č. XXXXXXX z 27. februára 2008, na ktorom je on sám označený ako odosielateľ a výbor ako adresát. Sumarizujúc uvedené skutkové zistenia ústavný súd konštatuje, že navrhovateľ preukazuje splnenie svojej povinnosti podať podľa čl. 7 ods. 1 v spojení s čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu do 31. marca písomné oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov za predchádzajúci kalendárny rok v rozsahu vyplývajúcom z čl. 7 ods. 1 a čl. 7 ods. 4 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu predloženým podacím lístkom č. XXXXXXX z 27. februára 2008.“, ako citujúc z viacerých rozhodnutí niektorých krajských súdov SR mal žalobca za to, že súdna prax konštantne (dlhodobu) akceptuje podací hárok ako relevantný dôkaz preukazujúci doručovanie zásielky do dispozičnej sféry adresáta, či už sa jedná o doručovanie v režime verejného práva alebo súkromného práva (aj spotrebiteľského charakteru), pričom súd prvej inštancie žiadnym spôsobom neodôvodnil svoj odklon od pomerne jasnej judikatúry a jednoznačného znenia zákona.

26. Žalobca preto uzavrel, že neobstojí záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní doručenia písomností zo dňa 13.05.2016 a 08.06.2016 žalovanému a na ňom založený záver o nesplnení podmienok pre zosplatenie úveru podľa § 53 ods. 9 O.z. a § 565 O.z. a tým aj nesplnení podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v súlade s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. a z toho vyplývajúci záver o nedostatku, resp. nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore.

27. Záver o nedostatku, resp. nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore podľa žalobcu neobstojí ani z dôvodu, že si protirečí s uznesením súdu prvej inštancie č. k. 18Csp/42/2020 – 164 zo dňa 24.05.2021 o pripustení zmeny na strane žalobcu vydaným pred napadnutým rozsudkom. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Cdo 57/2020 zo dňa 29.09.2021, podľa ktorého: „kým podmienkou pozitívneho rozhodnutia o zmene podľa § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. bolo (odhliadajúc od súhlasu nového žalobcu) preukázanie nástupu právnej skutočnosti spôsobilej privodiť prevod alebo prechod práva či povinnosti, predstavujúcich predmet sporu, z pôvodného účastníka konania na inú osobu, podmienkou vyhovie návrhu na zmenu strany sporu podľa § 80 ods. 1 a 2 C. s. p. je preukázanie prevodu alebo prechodu práva (nielen, že k nemu malo dôjsť, ale že k nemu skutočne došlo). Práve takáto zmena právnej úpravy spôsobuje, že súd sa má k otázke nadobudnutia práva alebo povinnosti, o ktoré v konaní ide, subjektom ešte len majúcim do konania vstúpiť, vyjadriť už v rozhodnutí o zmene a konečnému rozhodnutiu tak nový civilný sporový kódex zveruje prakticky len posúdenie otázky existencie žalovaného práva, resp. povinnosti u pôvodného žalobcu, resp. žalovaného (pokiaľ sa návrhu na zmenu nevyhovie), resp. podržania si žalobcom či žalovaným práva, resp. povinnosti aj k času rozhodovania vo veci samej (pokiaľ sa naopak návrhu na zmenu vyhovie). Takto modifikovaná úprava de facto sleduje predchádzanie zamietaniu žalôb pre nedostatočne premyslené úkony vo sfére procesného práva (tým, že oproti skoršiemu stavu prakticky nedovoľuje opustiť miesto strany sporu tomu, kto sa len domnieva, že právo či povinnosť tvoriace

predmet sporu platne previedol alebo toto platne prešlo na inú osobu) a hocako sa takáto zmena vo sfére procesného práva pri záujme na posilňovaní zodpovednosti strán sporu za ich postup v spore javí kontraproduktívnu (bez prehánania priam paternalistickou), je tu a až do prípadnej zmeny je nutné sa s ňou vypoariadať.“ Žalobca bol preto názoru, že ak súd najprv pripustil zmenu na strane žalobcu a následne žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu zamietol, je jeho následný záver v rozhodnutí o veci samej nepreskúmateľný a v rozpore s jeho predchádzajúcim záverom, čím nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28. Žalobca nesúhlasil ani s podporným záverom súdu prvej inštancie o premlčaní uplatnenej pohľadávky s príslušenstvom. Ako už v predchádzajúcom odvolaní proti v poradí prvému rozsudku súdu prvej inštancie vydanému v tomto spore, trval na tom, že splátkou, pre ktorú bola vyhlásená dňa 08.06.2016 predčasná splatnosť úveru, nemohla byť splátka splatná dňa 10.02.2016. Bol naďalej názoru, že ohľadne tejto splátky mohol v zmysle § 565 O.z. vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru len do splatnosti splátky najbližšie nasledujúcej po splatnosti tejto splátky, t.j. do splatnosti splátky splatnej dňa 10.03.2016, potom už toto právo zaniklo. Preto mohla byť dňa 08.06.2016 vyhlásená predčasná splatnosť úveru len pre splátku splatnú dňa 10.05.2016. Na podporu tohto názoru opätovne poukázal na už v inej súvislosti spomínané rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 36/2020 zo dňa 15.12.2020 uverejnené v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 4/2021. Súčasne boli podľa žalobcu splnené aj podmienky ust. § 53 ods. 9 O.z., nakoľko v tom čase bol žalovaný v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace (bol v omeškaní minimálne so zaplatením splátok splatných 10.02., 10.03., 10.04. a 10.05.2016) a bol veriteľom upozornený na možnosť uplatnenia práva podľa § 565 O. z. Ďalej bol žalobca názoru, že ohľadne splátok splatných pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru plynie v zmysle § 103 O.z. premlčacia doba samostatne, preto by niektoré nemuseli byť premlčané, na rozdiel od predčasne zosplateného zostatku dlhu (splátok splatných od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru). V tomto prípade by podľa žalobcu neboli premlčané splátky splatné dňa 10.03.2016, 10.04.2016 a 10.05.2016 a premlčané by boli splátky splatné po 08.06.2016 (t.j. počnúc splátkou splatnou dňa 10.06.2016). Situáciu, kedy by sa niektoré splátky splatné pred predčasným zosplatením úveru premlčali neskôr ako splátky obsiahnuté v zostatku dlhu, ktorý bol predčasne zosplatený považoval žalobca za absurdnú. Na podporu svojho názoru ohľadne plynutia premlčacej doby podľa § 103 O. z. žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov SR.

29. Porušenie svojho práva na spravodlivý proces videl žalobca v absencii riadneho a konzistentného odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie aj v otázke premlčania, v jeho nepreskúmateľnosti. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia podľa neho spočíva v tom, že súd prvej inštancie neuviedol, z akého dôvodu zamietol žalobu aj ohľadne splátok splatných 10.04.2016 a 10.05.2016, ktoré boli podľa názoru žalobcu uplatnené v trojročnej premlčacej dobe a jednak v tom, že sa nevysporiadal s jednotlivými dôkazmi s následnou aplikáciou príslušných právnych predpisov na zistený skutkový stav veci.

30. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalobe (v ostávajúcej časti po jej čiastočných späťvzatiach) vyhovel a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania, resp. aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. Po podaní odvolania žalobca doručil súdu prvej inštancie podanie, v ktorom poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022 a 4Cdo/132/2021 z 15.12.2022 zaoberajúce sa vzájomným vzťahom ust. § 53 ods. 9, § 565 a § 101 a § 103 O.z. pri posudzovaní otázky premlčania predčasne zosplateného spotrebiteľského úveru, ktoré podľa žalobcu potvrdzujú, že premlčacia doba celej pohľadávky začína plynúť dňom nasledujúcim po splatnosti splátky, ktorá bezprostredne predchádzala predčasnému vyhláseniu splatnosti pohľadávky.

32. Žalovaný sa v odvolacom konaní nevyjadril.

33. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 ods. 1 C. s. p. preskúmal vec v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a mimo nich v zmysle § 380 ods. 2 C. s. p. v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok,

ktoré vady nezistil, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. z dôvodu, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie veci na odvolacom pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k názoru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej, ako aj od neho závislý III. výrok o nároku na náhradu trov konania sú vecne správne a je potrebné ich podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie ohľadne nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore, na tieto poukazuje a na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku reagujúc na odvolacie dôvody žalobcu uvádza:

34. Ako už odvolací súd uviedol vo svojom uznesení č. k. 17CoCsp/4/2022 – 285 zo dňa 27.07.2022 zrušujúcim II. a III. výrok v poradí prvého rozsudku súdu prvej inštancie v tomto spore č. k. 17CoCsp/42/2020 – 230 zo dňa 14.10.2021 s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 205/2009 zo dňa 29.06.2010, na ktorý poukázal aj súd prvej inštancie v poradí druhom (týmto odvolaním žalobcu) napadnutom rozsudku č. k. 18Csp/42/2020 – 344 zo dňa 22. novembra 2022 súd skúma vecnú legitímáciu vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu vedie vždy k zamietnutiu jeho žaloby.

35. Je pravdou, že súd prvej inštancie v poradí prvom zrušenom rozsudku konštatoval, že doručenie výzvy zo dňa 13.05.2016 a oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru zo dňa 09.06.2016 považuje za nesporné skutkové tvrdenia žalobcu. Pokiaľ žalobca má za to, že doposiaľ sa na tomto závere súdu prvej inštancie nič nezmenilo, odvolací súd poukazuje na svoje zrušovacie uznesenie č. k. 17CoCsp/4/2022 – 285 zo dňa 27.07.2022, v ktorom s poukazom na rozhodnutie najvyššej súdnej authority – rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 162/2020 zo dňa 27.10.2021 (medzičasom zverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 6/2022) upozornil na záver vyplývajúci z predmetného rozhodnutia, že v spotrebiteľskom spore súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa. Na osvedčenie aktívnej vecnej legitímácie v spotrebiteľskom spore teda nestačí len tvrdiť rozhodujúce skutočnosti, medzi inými v tomto prípade doručenie výzvy podľa § 53 ods. 9 O.z. a oznámenia o zosplatnení úveru podľa § 565 O.z., ale na ich preukázanie (a tým aj preukázanie aktívnej vecnej legitímácie) navrhnúť a predložiť dôkazy. Práve z tohto dôvodu, odvolací súd opierajúc sa o vyššie uvedené závery NS SR zrušil v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie a uložil mu vykonať dokazovanie (bez ohľadu na to, či žalovaný poprel skutkové tvrdenia žalobcu) za účelom zistenia splnenia hmotnoprávnych podmienok na postúpenie pohľadávky podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v spojení s § 53 ods. 9, § 565 O. z. a podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, osobitne so zameraním sa na otázku preukázania doručenia upozornenia podľa § 53 ods. 9 O. z. a vyhlásenia o predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 O. z. v súlade s ust. § 45 ods. 1 O.z. a judikatúrou k tomuto ustanoveniu, v poslednom čase najmä s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí NS SR uverejnenom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 4/2021 (najmä v bodoch 11.1. až 11.3. odôvodnenia predmetného rozhodnutia), t. j. nielen, či boli uvedené listiny žalovanému bankou odoslané, ale či aj došli do jeho dispozičnej sféry, či mal možnosť oboznámiť sa s ich obsahom.

36. Poštový podací hárok preukazuje skutočnosť, že listina bola odovzdaná poštovému doručovateľovi (v tomto prípade Slovenskej pošte, a.s.) za účelom poskytnutia poštovej služby – doručenia listiny adresátovi. Sám o sebe však nepreukazuje, že si poštový doručovateľ aj svoju povinnosť splnil, poštovú službu skutočne poskytol, t.j. vykonal úkony potrebné na to, aby sa zásielka (listina) dostala do dispozičnej sféry adresáta, t.j. či bol vykonaný pokus o doručenie, či po tomto márnom pokuse (napr. z dôvodu nezastihnutia adresáta), vykonal úkony smerujúce k upovedomeniu adresáta o zásielke (napr. vhođením oznámenia o mieste a čase opätovného pokusu o doručenie zásielky do jeho poštovej schránky). Nie je totiž vylúčená možnosť, že poštový doručovateľ uvedenú poštovú službu neposkytne napr. z dôvodu straty zásielky. Je síce pravdou, že odosielateľ zásielky nevie vykonanie úkonov poštového doručovateľa ovplyvniť, avšak v zmysle § 45 ods. 1 O.z. právny úkon (ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú) pôsobí voči neprítomnej osobe (adresátovi), len keď jej dôjde, dôjde do jej dispozičnej sféry, v dôsledku čoho má reálnu možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom. Preto na to, aby nastali účinky právneho úkonu – v tomto prípade vznik práva na vyhlásenie predčasnej

splatnosti úveru, nie je teda rozhodujúca štatisticky vysoká pravdepodobnosť poskytnutia poštovej služby v prípade podania zásielky (listiny) na poštovú prepravu, ale len preukázanie toho, že skutočne došla adresátovi, došla do jeho dispozičnej sféry (tzv. fikcia doručenia). Odvolací súd nerozporuje závery žalobcu plynúce z ním citovanej judikatúry a odbornej právnickej literatúry, že pre vyvolanie právnym úkonom zamýšľaných následkov nie je rozhodujúce, či zásielka obsahujúca právny úkon bola adresátovi aj skutočne doručená v tom zmysle, že si ju prevzal a oboznámil sa s jej obsahom, postačí, že mal možnosť tak urobiť. Ak však do jeho dispozičnej sféry vôbec nedošla, takúto možnosť logicky nemal, preto nedôjde k právnym úkonom predpokladaným právnym následkom – vzniku, zmene alebo zániku práva, či jemu zodpovedajúcej povinnosti. Nerozporuje ani to, že ak veriteľ odoslal zásielku na poslednú jemu známu adresu dlžníka a z tejto adresy by sa zásielka vrátila (čím by bola preukázaná skutočnosť, že došla na poslednú známu adresu dlžníka, ten si ju však neprevzal) postačovalo by to na uplatnenie fikcie doručenia podľa § 45 ods. 1 O.z. Ako však správne konštatoval súd prvej inštancie v poradí druhom rozsudku s poukazom na už spomínaný rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020, uverejnený v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 4/2021, dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje v určitý deň bez ďalšieho za doručenú len na základe jej odoslania, preto je neplatné ustanovenie bodu 4.3.6 všeobecných obchodných podmienok banky o doručovaní poštovou zásielkou, v zmysle ktorého sa dokumenty považujú za doručené desiaty deň po ich odoslaní. Tento záver je výslovne v predmetnom rozhodnutí NS SR uvedený v bode 11.3. jeho odôvodnenia: „V zmluvnej právnej praxi sa zvyknú v súvislosti s doručovaním právnych úkonov a iných listín v zmluvách používať dojednania upravujúce tzv. fikciu doručenia, podľa ktorej sa zásielka považuje za doručenú bez ohľadu na to, či doručenie (v zmysle faktického prevzatia zásielky) bolo reálne vykonané. V tomto smere možno rozlišovať dve situácie fikcie doručenia, a to: 1/ zásielka sa považuje za doručenú uplynutím vopred určených dní odo dňa jej odoslania, 2/ zásielka sa považuje za doručenú dňom jej vrátenia odosielaťúcemu subjektu z dôvodu neprevzatia adresátom. K prvému spôsobu dojednania fikcie doručenia zaujala súdna prax odmietavé stanovisko, podľa ktorého dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ani fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručenú len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Podľa tohto názorového prúdu fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok. Pri zmene dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov - zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená (z dôvodu právnej istoty v právnych vzťahov možno odporučiť dojednať notifikačnú povinnosť týkajúcu sa zmien v doručovaní výslovným spôsobom v zmluve). Je neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté.“ Tento záver pritom nie je v rozpore s právnou vetou uvedeného rozhodnutia: „Ustanoveniu § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa.“ Táto právna veta totiž vychádza zo zvyšnej časti bodu 11.3. odôvodnenia predmetného rozhodnutia: „Pri druhom spôsobe dojednania fikcie doručenia je irelevantné, či sa adresát v mieste doručovania skutočne zdržiava - dôležité je to ako vymedzil spôsob prijímania zásielok v zmluve. Predpokladá sa, že ak účastník zmluvy uvedie určitú adresu, tak tým vymedzil svoju dispozičnú sféru, kde má zabezpečenú možnosť oboznámiť sa s doručovanou zásielkou. Opačná argumentácia by totiž viedla k absurdným dôsledkom - zmluvná strana by úmyselne uviedla

adresu, na ktorej sa nezdržiava, aby znemožnila účinné doručovanie. Takto dojednanú fikciu doručenia možno istým spôsobom považovať za nadbytočnú, nakoľko pri doručovaní hmotnoprávných úkonov sa nevyžaduje reálne prevzatie zásielky adresátom - z toho vyplýva, že aj bez takto dojednanej fikcie doručenia sa bude právny úkon považovať za doručený bez ohľadu na jeho faktické prevzatie, ak dôjde do dispozičnej sféry adresáta. Konceptcia Občianskeho zákonníka je postavená na dispozitívnosti väčšiny jeho ustanovení, pričom v mnohých prípadoch je ponechané na zmluvnej slobode účastníkov, akým spôsobom pre svoje záväzkové vzťahy zákonnú úpravu modifikujú. V súlade s ustanovením § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka si totiž účastníci môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchylné od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchylnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatiu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil.“ Na záver tohto bodu odôvodnenia NS SR uvádza: „Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“ Odvolací súd už vyššie uviedol, z akých dôvodov nepovažuje poštový podací hárok za dôkaz o tom, že zásielka došla do dispozičnej sféry adresáta, ale len za dôkaz o jej odovzdaní poštovému doručovateľovi na poštovú prepravu. Vzhľadom na závery NS SR v predmetnom rozhodnutí neobstojí argumentácia žalobcu, že v prípade pochybností je na adresátovi preukázať, že mu zásielky (ktorých obsahom boli právne úkony – výzva podľa § 53 ods. 9 O.z. a uplatnenie práva podľa § 565 O.z.) nedošli. V zmysle negatívnej dôkaznej teórie totiž nemožno dokazovať skutočnosti, ktoré sa nestali, ale len tie, ktoré sa stali. Preukazovanie skutočnosti, ktorá sa nestala, je totiž spravidla objektívne nemožné. Preto napr. v prípade žaloby o zaplatenie peňažnej sumy z nejakého právneho dôvodu neleží na žalobcovi (veriteľovi) dôkazné bremeno ohľadne jeho tvrdenia, že žalovaný (napr. dlžník) určitú sumu nezaplatil, ale na žalovanom spočíva dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia, že danú sumu zaplatil. Rovnako požiadavka, aby adresát právneho úkonu preukázal, že výzva na vyzdvihnutie zásielky spolu s ústrižkom o poučení mu nebola v poštovej schránke uložená, je z povahy veci nesplniteľná, pretože nemožno preukázať negatívnu skutočnosť (viď napr. rozsudky Najvyššieho správneho sudu Českej republiky č. k. 1 As 2/2010 – 80 zo dňa 10.02.2010, č. k. 3 Azs 35/2006 – 104 zo dňa 26.07.2006). Na žalovanom by dôkazné bremeno spočívalo len za situácie, že žalobca by (napr. doručenkou, resp. vrátenou zásielkou, ktorej obsahom bol právny úkon adresovaný žalovanému s prípadnou poznámkou o dôvode nedoručenia, neprevzatia zásielky adresátom) preukázal splnenie podmienky pre uplatnenie zákonnej fikcie doručenia podľa § 45 ods. 1 O.z. a žalovaný by napriek tomu tvrdil, že táto podmienka splnená nebola. Zásada „neexistencia sa nepreukazuje“ je totiž popretá zákonom, pretože za situácie, kedy zo zásielky vyplýva, že adresátovi bola zanechaná výzva na vyzdvihnutie písomnosti, je na ňom, aby preukázal, že daný údaj je nepravdivý (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu ČR č. k. 6 As 59/2012 – 45 zo dňa 17.07.2013).

37. Pokiaľ žalobca v súvislosti s problematikou fikcie doručenia poukázal na niektoré rozhodnutia najvyšších súdnych autorít staršieho dáta oproti rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020, odvolací súd uvádza, že z pasáží citovaných žalobcom z uznesenia NS SR sp. zn. 2 Sžf 8/2009 zo dňa 06.07.2010, uznesenia NS SR sp. zn. 5Obdo/2/2017 zo dňa 30.01.2018 a uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 174/09-19 zo dňa 24.06.2009 nevyplýva, že by tieto boli v rozpore so závermi rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020. V uznesení NS SR sp. zn. 2 Sžf 8/2009 zo dňa 06.07.2010 sa totiž riešila iná otázka – otázka preukázania odoslania podania súdu. Na preukázanie odoslania písomností (orgánu verejnej moci) postačuje podací lístok. Z uznesenia NS SR sp. zn. 5Obdo/2/2017 zo dňa 30.01.2018 vyplýva, že zásielka obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným (obsahujúca pozvánku na zhromaždenie spoločnosti) sa vrátila ako nedoručená, z čoho súd vyvodil, že zásielka sa dostala do sféry dispozície

adresáta a tento tak mal vytvorenú možnosť zúčastniť sa valného zhromaždenia. Napokon pokiaľ ide žalobcom citovanú pasáž z odôvodnenia uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 174/09-19 zo dňa 24.06.2009, táto je účelovo vytrhnutá z kontextu, pretože z predmetného rozhodnutia vyplýva, že sa jednalo o námietku navrhovateľa, ktorú neuznal ústavný súd ako dôvodnú: „ústavný súd preskúmal uvedené námietky navrhovateľa a dospel k záveru, že sú neopodstatnené. Navrhovateľ svoju argumentáciu týkajúcu sa doručenia oznámenia spolu s oznámením podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona v jednej obálke uplatnil už v rámci konania pred výborom. V uvedenom konaní to bol práve navrhovateľ, ktorý bol zaťažovaný dôkazným bremenom preukázania podania oznámenia výboru. Navrhovateľ sa v rámci konania pred výborom dostal do dôkaznej núdze, keď predložil ako dôkaz doručenia oznámenia iba samotný podací lístok bez špecifického označenia obsahu zasielanej zásielky a kópiu vyplneného tlačiva uvedeného oznámenia bez označenia pečiatkou prijímateľa. Podľa ústavného súdu záver výboru týkajúci sa nesplnenia povinnosti podať oznámenie navrhovateľom vychádzajúci z toho, že navrhovateľom predložené dôkazy nemôžu spochybníť tvrdenie výboru o nedoručení uvedeného oznámenia navrhovateľom, ktoré je podložené evidenciou sekretariátu výboru (podľa tejto evidencie bolo uvedenou poštovou zásielkou výboru doručené len oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona) a aj programom 16. schôdze výboru z 3. apríla 2008, do takej miery, aby založilo odôvodnenú pochybnosť týkajúcu sa porušenia povinnosti navrhovateľa doručiť oznámenie výboru. Vzhľadom na uvedené záver výboru o nedoručení oznámenia navrhovateľom, z ktorého v napadnutom rozhodnutí vychádzal, podľa ústavného súdu nemožno označiť za svojvoľný alebo arbitrárny.“ Závery rozhodnutí krajských súdov SR prípadne odporujúce záverom uvedeným v rozsudku najvyššej súdnej autority – Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020 bez vysporiadania sa s nimi, nie sú pre odvolací súd opierajúci sa o závery najvyššej súdnej autority relevantné.

38. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nesúhlasí s názormi žalobcu, že súdna prax konštantne (dlhodobo) akceptuje podací hárok ako relevantný dôkaz preukazujúci doručovanie zásielky do dispozičnej sféry adresáta, či už sa jedná o doručovanie v režime verejného práva alebo súkromného práva (aj spotrebiteľského charakteru), že vhodenie oznámenia o uložení zásielky - výzvy podľa § 53 ods. 9 O.z. zo dňa 13.05.2016 preukázal priložením podacieho hárku B. zo dňa 13.05.2016, že žiadny právny predpis jemu, resp. postupovi neukladá súdom prvej inštancie vymienenú (vymyslenú) povinnosť doručovať písomnosti výlučne skrz doručenkú, resp. skrz vrátenú adresátom neprevzatú zásielku a že v prípade pochybnosti o obsahu doručovanej písomnosti aj v prípade doporučenej zásielky viazne na žalovanom dôkazné bremeno, ak chcel obsah zásielky spochybníť. Navyše súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku konštatoval len toľko, že doručenka, resp. vrátená listová zásielka na rozdiel od podacieho hárku by boli spôsobilými dôkazmi na preukázanie skutočnosti, že listiny sa dostali do sféry dispozície žalovaného, nepovedal, že len výlučne skrz ne možno uvedenú skutočnosť preukázať.

39. Pokiaľ žalobca v odvolaní tvrdí, že výzva zo dňa 08.06.2016 (obsahujúca oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru) bola zdokladovaná vrátenou poštovou obálkou, uvedená skutočnosť z obsahu súdneho spisu nevyplýva, takáto obálka sa v ňom nenachádza.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd nevzhladol ani porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces spočívajúce v údajne bezdôvodnom otočení pôvodného právneho názoru zo strany súdu prvej inštancie ohľadne nespornosti a tým nepotrebnosti dokazovania doručenia rozhodujúcich listín pre osvedčenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore, v nedostatočnom zdôvodnení zmeneného názoru v tejto otázke ustáleného v rozpore s judikatúrou a argumentáciou žalobcu, že na preukázanie doručenia postačuje poštový podací hárok. Súd prvej inštancie sa riadil právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v jeho zrušujúcom uznesení, ktorým bol v zmysle § 391 ods. 2 C. s. p. viazaný.

41. Pokiaľ žalobca poukazuje na to, že súd prvej inštancie uznesením č. k. 18Csp/42/2020 – 164 zo dňa 24.05.2021 pripustil v zmysle § 80 C. s. p. zmenu na strane žalobcu z pôvodného žalobcu – banky na terajšieho žalobcu a že v zmysle záverov uznesenia NS SR sp. zn. 3 Cdo 57/2020 zo dňa 29.09.2021 sa súd má k otázke nadobudnutia práva alebo povinnosti, o ktoré v konaní ide, subjektom ešte len majúcim do konania vstúpiť, vyjadriť už v rozhodnutí o zmene a konečnému rozhodnutiu tak nový civilný sporový kódex (na rozdiel od právnej úpravy obsiahnutej v § 92 Občianskeho súdneho poriadku) zveruje len posúdenie existencie (trvania) žalovaného práva v čase rozhodovania vo veci samej, odvolací súd k tomu uvádza nasledovné:

42. V prvom rade poukazuje na skutočnosť, že uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 18Csp/42/2020 – 164 zo dňa 24.05.2021 o pripustení zmeny na strane žalobcu bolo vydané ešte pred vyhlásením jeho v poradí prvého rozsudku v tomto spore č. k. 18Csp/42/2020 – 230 zo dňa 14.10.2021, ktorý vychádzal len zo záveru o nespornosti skutočností tvrdených bankou ako pôvodným žalobcom rozhodujúcich pre postúpenie pohľadávky, t.j. vrátane splnenia zákonných podmienok podľa § 53 ods. 9 O.z., § 565 O.z. a § 17 zákona č. 129/2010 Z.z., preto súd prvej inštancie nevyžadoval ich preukázanie, hoci pri doslovnom výklade § 80 C. s. p. je podmienkou pre vyhoviecie návrhu (pôvodného) žalobcu, preukázanie (nielen tvrdenie), že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, o ktoré v konaní ide. V tom čase súdu prvej inštancie teda nebol (ani nemohol byť) známy záver odvolacieho súdu vychádzajúci z rozhodnutia najvyššej súdnej autority – rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 162/2020 zo dňa 27.10.2021 zverejneného v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 6/2022, že v spotrebiteľskom spore nestačí skutočnosti rozhodujúce pre osvedčenie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu (veriteľa) založenej na postúpení pohľadávky len tvrdiť, ale musia sa aj preukázať bez ohľadu na to, či ich žalovaný spotrebiteľ poprel. Majúc túto vedomosť v čase rozhodnutia o pripustení zmeny na strane žalobcu by súd prvej inštancie zrejme návrhu pôvodného žalobcu na pripustenie zmeny žalobcu nebol vyhovel. Vo svetle uvedeného treba nazerať na uznesenie súdu prvej inštancie o pripustení zmeny na strane žalobcu len ako na procesné uznesenie, pri ktorom sa súd prvej inštancie nezaoberal otázkou preukázania (pôvodným a terajším) žalobcom tvrdeného práva.

43. V druhom rade odvolací súd poukazuje na to, že ak by sa nemohol od posúdenia otázky právneho nástupníctva súdom prvej inštancie odchyliť v odvolacom konaní proti prvému rozhodnutiu súdu prvej inštancie (vo veci samej) podliehajúcemu jeho prieskumu na základe odvolania, skúmanie aktívnej vecnej legitímácie v každom štádiu konania (teda aj v odvolacom konaní) by sa stalo len iluzórnym, formálnym, vychádzajúcim z procesného uznesenia súdu prvej inštancie o vyhoviecie návrhu žalobcu na zmenu na jeho strane, voči ktorému samotnému v zmysle § 355 C. s. p. v spojení s § 357 C. s. p. a contrario odvolanie nie je prípustné a ktoré by mohlo podliehať odvolaciemu prieskumu len v prípade, ak by sa žalovaný odvolal proti rozhodnutiu vo veci samej a zároveň by v odvolaní napádal aj správnosť uznesenia o zmene na strane žalobcu v zmysle § 359 C. s. p. v spojení s § 365 ods. 2 C. s. p. (čo v tomto prípade neprichádzalo do úvahy vzhľadom na zamietnutie žaloby). Tým by však nebola naplnená požiadavka vyplývajúca so záverov uznesenia NS SR sp. zn. 4Cdo 162/2020 zo dňa 27.10.2021, že (aj odvolací) súd má skúmať ex offio aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu odvodenú od tvrdeného postúpenia pohľadávky, t. j. aj v prípade nečinnosti žalovaného spotrebiteľa v spore.

44. Napokon v tejto otázke odvolací súd poukazuje na dôvodovú správu k ust. § 80 C. s. p., v ktorej sa uvádza: „Prebratý § 92 odsek 1 OSP. Termín "navrhovateľ" bol nahradený termínom "žalobca" a prispôsobený tak pojmológii CSP.“ Z dôvodovej správy teda nevyplýva zámer zákonodarcu odchyliť sa od právnej úpravy uvedenej v § 92 Občianskeho súdneho poriadku, ku ktorému judikatúra zastala názor, že súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu skúma len formálne podmienky, či právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práva na iného, je spôsobilá mať za následok prechod alebo prevod práva, alebo povinnosti, o ktorú v konaní ide, či sa táto právna skutočnosť týka práva alebo povinnosti doterajšieho účastníka konania a či nastala po začatí konania. Otázkou, či tvrdené právo, či povinnosť, ktoré malo byť prevedené alebo malo prejsť na iného, existuje, alebo či skutočne na iného prešlo alebo bolo prevedené, sa súd môže zaoberať len v rozhodnutí vo veci samej, nie pri skúmaní procesného nástupníctva (viď napr. uznesenie NS ČR, sp. zn. 22 Cdo 3085/2009 zo dňa 16.06.2011). Napokon aj zo samotného uznesenia súdu prvej inštancie o pripustení zmeny na strane žalobcu (najmä bodu 7. jeho odôvodnenia) vyplýva, že pri posudzovaní návrhu na zmenu subjektu na strane žalobcu skúmať predpoklady v rozsahu § 80 C. s. p. výlučne po formálnej stránke. Odvolací súd poukazuje na paradox, že za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, kedy súd len formálne skúma podmienky pre rozhodnutie o pripustení zmeny na strane účastníka konania, bolo voči tomuto uzneseniu prípustné odvolanie (§ 201 ods. 1 veta prvá v spojení s § 202 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov), zatiaľ čo podľa nového procesného kódexu – Civilného sporového poriadku odvolanie proti takémuto uzneseniu prípustné nie je, hoci podľa názoru prezentovaného v žalobcom uvádzanom uznesení NS SR sp. zn. 3 Cdo 57/2020 zo dňa 29.09.2021 takéto uznesenie má oveľa závažnejšie následky pre ďalší priebeh konania a výsledok sporu. Odvolací súd si preto vzhľadom na dôvodovú správu k § 80 C. s. p. dovoľí vysloviť hypotézu, že ak by bolo úmyslom zákonodarcu priznať uzneseniu o pripustení zmeny na strane sporu následky uvedené v uznesení NS SR sp. zn. 3 Cdo 57/2020 zo dňa 29.09.2021, bol by pripustil voči takémuto uzneseniu odvolanie.

45. Vzhľadom na vyššie uvedené je odvolací súd názoru, že súd prvej inštancie svojím postupom, keď najprv rozhodol procesným uznesením o pripustení zmeny strany sporu na strane žalobcu a následne vo svojom v poradí druhom rozsudku vyslovil záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie pripusteného nového žalobcu v tomto spore neporušil právo žalobcu na spravodlivý proces.

46. Pokiaľ ide o odvoláciu argumentáciu žalobcu ohľadne toho, pre ktorú omeškanú splátku bola (mala byť) vyhlásená predčasná splatnosť úveru a od toho sa odvíjajúcu argumentáciu v otázke premlčania pohľadávky s príslušenstvom, odvolací súd k tomu len stručne uvádza, že táto argumentácia by mohla privodiť iný výsledok sporu, len ak by bol súdom prvej inštancie, resp. odvolacím súdom prijatý záver o osvedčení aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v spore. Argumentácia súdu prvej inštancie v otázke premlčania bola preto uvedená v odôvodnení napadnutého rozsudku len podporne, nemusela byť teda uvedená vôbec, preto prípadným žalobcom v odvolaní tvrdným nedostatočným odôvodnením napadnutého rozsudku v tejto otázke nemohlo byť porušené právo žalobcu na spravodlivý proces. Súd je totiž povinný dať odpoveď len na otázky majúce vplyv na výsledok sporu.

47. Preto odvolací súd taktiež len pre úplnosť uvádza, že v otázke, od kedy začína plynúť trojročná premlčacia doba pri pohľadávke zo spotrebiteľského úveru, ktorého vrátenie istiny a platenie úrokov bolo povolené v splátkach, avšak pre neplnenie niektorej, či viacerých z nich včas došlo k (platnému) zosplatneniu úveru zaujal zjednocujúce stanovisko Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 7Cdo/268/2020 z 29. novembra 2022, zverejnenom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod č. R 29/2023, ktoré právna veta znie: „Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh.“ Tento svoj záver NS SR odôvodnil tým, že práve tento deň je najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvý krát, čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatnení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka). Z uvedených záverov vychádzajú aj neskoršie rozhodnutia NS SR, na ktoré v odvolacom konaní poukázal žalobca. Vzhľadom na uvedené závery najvyššej súdnej autority nie je v tomto prípade správny ani názor súdu prvej inštancie (podporený mnohými rozhodnutiami Krajského súdu v Banskej Bystrici, či iných krajských súdov SR vydanými do predmetného rozhodnutia NS SR), že premlčacia doba plynie od splatnosti splátky, s ktorou bol dlžník v omeškaní viac ako tri mesiace pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru (08.06.2016), t.j. splátky splatnej 10.02.2016, ani názor žalobcu, že premlčacia doba plynie od splatnosti omeškanej splátky bezprostredne predchádzajúcej vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, t. j. splátky splatnej 10.05.2016. Splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh, pretože s ňou bol dlžník v omeškaní aspoň tri mesiace pred zosplatnením úveru bola splátka splatná dňa 10.02.2016 (streda), k omeškaniu so splatnosťou tejto splátky došlo nasledujúci deň, t.j. 11.02.2016, tri mesiace od tohto dátumu by uplynuli 11.05.2016, teda prvý deň po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, kedy veriteľ mohol právo uplatniť pred súdom prvý raz je 12.05.2016. Trojročná premlčacia doba podľa § 101 O.z. by tak uplynula 12.05.2019. Žaloba podaná na súd dňa 26.03.2019 by bola podaná v rámci trojročnej premlčacej doby, ktorá by následne spočívala, v zmysle § 112 O.z. neplynula ďalej, preto by pohľadávka s príslušenstvom premlčaná nebola. Vzhľadom na vyššie uvedený záver o nepreukázaní aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore (t.j. že mu pohľadávka s príslušenstvom voči žalovanému patrí) postačujúci pre zamietnutie žaloby, je však podporný záver odvolacieho súdu o nepremlčaní pohľadávky bezvýznamný pre výsledok tohto sporu.

48. Odvolací súd v zmysle § 379 písm. a) C. s. p. stanovujúcom jednu z výnimiek z viazanosti rozsahom odvolania preskúmal aj závislý III. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku strán sporu na náhradu trov konania. Žalovaný mal v prvoinštančnom konaní plný úspech, nakoľko žaloba bola po jej čiastočných späťvzatiach a z toho vyplývajúceho čiastočného zastavenia konania zamietnutá. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že z hľadiska procesného zavinenia na čiastočnom zastavení konania nie je podstatné, že žalobca vzal žalobu čiastočne späť z dôvodu čiastočných úhrad uplatnenej pohľadávky žalovaným v prospech žalobcu v priebehu súdneho konania, pretože žalobca nepreukázal, že by mal na tieto čiastočné plnenia právo, t.j. aj keby žalovaný dlh žalobcovi čiastočne

v priebehu konania neuhrádzal a nedošlo by v dôsledku toho k čiastočným späťvzatiám žaloby, žaloba by bola ako celok aj tak zamietnutá. V zmysle § 256 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 C. s. p. riadiac sa celkovým pomerom úspechu strán sporu v spore by mal nárok na náhradu trov (prvoinštančného aj predošlého odvolacieho) konania žalovaný proti žalobcovi. Nakoľko však žalovanému žiadne trovy preukázateľne vyplývajúce zo súdneho spisu nevznikli, súd prvej inštancie správne riadiac sa princípom procesnej ekonomie rozhodol, keď mu nárok na ich náhradu aj s poukazom na rozhodnutie najvyššej súdnej autority nepriznal.

49. Rovnako rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. a čl. 17 základných princípov C. s. p. aj o nároku strán sporu na náhradu trov tohto odvolacieho konania. Podľa § 255 ods. 1 C. s. p. by bola vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu aj trov tohto odvolacieho konania z dôvodu plného úspechu žalovaného v tomto odvolacom konaní. Nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania však žalovanému odvolací súd nepriznal z dôvodu, že mu ani v tomto odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadril.

50. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).